Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2603

8.10.2024.

NOLĪGUMS STARP EIROPAS SAVIENĪBU, ISLANDI, LIHTENŠTEINAS FIRSTISTI UN NORVĒĢIJAS KARALISTI PAR EEZ FINANŠU MEHĀNISMU LAIKPOSMAM NO 2021. GADA MAIJA LĪDZ 2028. GADA APRĪLIM

EIROPAS SAVIENĪBA,

ISLANDE,

LIHTENŠTEINAS FIRSTISTE,

NORVĒĢIJAS KARALISTE,

TĀ KĀ Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu ("EEZ līgums") Puses ir vienojušās par nepieciešamību mazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības starp reģioniem, lai veicinātu nepārtrauktu un līdzsvarotu tirdzniecības un ekonomisko attiecību stiprināšanu,

TĀ KĀ EBTA valstis, lai atbalstītu šā mērķa sasniegšanu, saistībā ar Eiropas Ekonomikas zonu ir izveidojušas finanšu mehānismu,

TĀ KĀ noteikumi, ar kuriem reglamentēja EEZ finanšu mehānismu laikposmā no 2004. gada līdz 2009. gadam, bija ietverti EEZ līguma 38.a protokolā un 38.a protokola papildinājumā,

TĀ KĀ noteikumi, ar kuriem regulēja EEZ finanšu mehānismu laikposmā no 2009. gada līdz 2014. gadam, bija ietverti EEZ līguma 38.b protokolā un 38.b protokola papildinājumā,

TĀ KĀ noteikumi, ar kuriem regulēja EEZ finanšu mehānismu laikposmā no 2014. gada līdz 2021. gadam, bija ietverti EEZ līguma 38.c protokolā,

TĀ KĀ nepieciešamība mazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības Eiropas Ekonomikas zonā turpina pastāvēt un tāpēc būtu jāveido jauns EEZ EBTA valstu finansiālā ieguldījuma mehānisms laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim,

IR NOLĒMUŠAS NOSLĒGT ŠO NOLĪGUMU.

1. pants

EEZ līguma 117. pantu aizstāj ar šādu:

"*117. pants*

Noteikumi attiecībā uz finanšu mehānismiem ir izklāstīti 38. protokolā, 38.a protokolā, 38.a protokola papildinājumā, 38.b protokolā, 38.b protokola papildinājumā, 38.c protokolā un 38.d protokolā."

2. pants

Jauno 38.d protokolu iekļauj aiz EEZ līguma 38.c protokola. Minētā 38.d protokola teksts ir izklāstīts šā nolīguma pielikumā.

3. pants

Šo nolīgumu Puses ratificē vai apstiprina saskaņā ar savām procedūrām. Ratifikācijas vai apstiprināšanas dokumentus deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam.

Tas stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc pēdējā ratifikācijas vai apstiprināšanas dokumenta deponēšanas.

Kamēr nav pabeigtas 1. un 2. punktā minētās procedūras, šo nolīgumu piemēro provizoriski no tā pirmā mēneša pirmās dienas, kurš seko dienai, kad deponēts pēdējais paziņojums par to.

4. pants

Šis nolīgums ir sagatavots vienā oriģināleksemplārā angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru, islandiešu un norvēģu valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski; nolīgumu deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā, kurš izsniegs apliecinātu kopiju katrai šā nolīguma Pusei.

Съставено в Брюксел на дванадесети септември две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Bruselas, el doce de septiembre de dos mil veinticuatro.

V Bruselu dne dvanáctého září dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den tolvte september to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Brüssel am zwölften September zweitausendvierundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne neljanda aasta septembrikuu kaheteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δώδεκα Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Brussels on the twelfth day of September in the year two thousand and twenty four.

Fait à Bruxelles, le douze septembre deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an dóú lá déag de Mheán Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Bruxellesu dvanaestog rujna godine dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Bruxelles, addì dodici settembre duemilaventiquattro.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit ceturtā gada divpadsmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt ketvirtų metų rugsėjo dvyliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonnegyedik év szeptember havának tizenkettedik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tnax-il jum ta' Settembru fis-sena elfejn u erbgħa u għoxrin.

Gedaan te Brussel, twaalf september tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwunastego września roku dwa tysiące dwudziestego czwartego.

Feito em Bruxelas, em doze de setembro de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Bruxelles la doisprezece septembrie două mii douăzeci și patru.

V Bruseli dvanásteho septembra dvetisícdvadsaťštyri.

V Bruslju, dvanajstega septembra dva tisoč štiriindvajset.

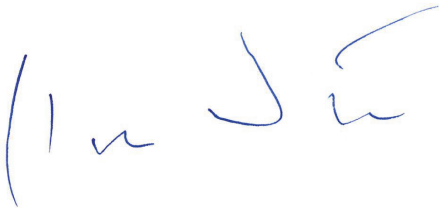
Tehty Brysselissä kahdentenatoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Som skedde i Bryssel den tolfte september år tjugohundratjugofyra.

Gjört í Brussel hinn tólfta september tvö þúsund tuttugu og fjögur.

Utferdiget i Brussel den tolvte september to tusen og tjuefire.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Fyrir Ísland

Für das Fürstentum Liechtenstein

For Kongeriket Norge

PIELIKUMS

38.d PROTOKOLS

par EEZ finanšu mehānismu (2021.–2028. g.)

1. pants

1) Mērķi

Islande, Lihtenšteina un Norvēģija ("EBTA valstis") līdzdarbojas, lai mazinātu ekonomiskās un sociālās atšķirības Eiropas Ekonomikas zonā un stiprinātu attiecības ar saņēmējvalstīm, nodrošinot finansiālo ieguldījumu 3. pantā [1] uzskaitīto tematisko prioritāšu ietvaros.

2) Kopīgas vērtības un principi

EEZ finanšu mehānisms (2021.–2028. g.) pamatojas uz kopīgām vērtībām un principiem, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības.

Visas programmas un pasākumi, kurus finansē ar EEZ finanšu mehānismu, atbilst šīm vērtībām un principiem un atturas no tādu darbību atbalstīšanas, kas, iespējams, to nedara. Minēto programmu un pasākumu īstenošana atbilst pamattiesībām un pienākumiem, kas noteikti attiecīgajos instrumentos un standartos.

2. pants

Saistības

Finansiālā ieguldījuma, kas paredzēts 1. pantā, summa ir 1 705 000 000 euro. Papildu finansiālo ieguldījumu 100 000 000 euro apmērā dara pieejamu arī projektiem, kas saistīti ar problēmām, kuras radušās sakarā ar iebrukumu Ukrainā. Finansiālais ieguldījums laikposmā no 2021. gada 1. maija līdz 2028. gada 30. aprīlim (ieskaitot) ir pieejams izmantošanai ikgadējās daļās, katra no kurām ir 257 860 000 euro.

Kopējā summa sastāv no valstīm paredzētajiem piešķīrumiem, kā noteikts 6. pantā, kopā ar fondiem, kas minēti 7. pantā.

3. pants

1) Tematiskās prioritātes

Valstīm paredzētie piešķīrumi ir pieejami, lai veicinātu šādas vispārējās tematiskās prioritātes:

a) Eiropas zaļā pārkārtošanās;

b) demokrātija, tiesiskums un cilvēktiesības;

c) sociālā iekļaušana un noturība.

Programmu jomas šo tematisko prioritāšu ietvaros ir izklāstītas šā protokola pielikumā. Minēto programmu jomu saturs tiks noteikts pēc apspriešanās ar saņēmējvalstīm.

2) Saņēmējvalstu vajadzības

Programmu jomas izvēlas, atlasa un pielāgo, lai reaģētu uz dažādajām vajadzībām katrā saņēmējvalstī, ņemot vērā tās lielumu un finansiālā ieguldījuma summu. Šajā nolūkā procedūra, kas jāievēro, ir izklāstīta 9. panta 5. punktā.

4. pants

1) Saprašanās memorandi

Lai panāktu koncentrēšanos un nodrošinātu efektīvu īstenošanu saskaņā ar vispārējiem mērķiem, kas minēti 1. pantā, un ņemot vērā ES politiku un konkrētām valstīm adresētos ieteikumus, kā arī Partnerības nolīgumus, kuri noslēgti starp dalībvalstīm un Eiropas Komisiju, EBTA valstis ar katru saņēmējvalsti risina sarunas par saprašanās memorandu saskaņā ar 9. panta 5. punktu.

[1] Ja vien nav norādīts citādi, šajā protokolā atsauces uz pantiem uzskata par atsaucēm uz šā protokola pantiem.

2) Apspriedes ar Eiropas Komisiju

Lai veicinātu papildināmību un sinerģiju ar ES kohēzijas politiku, apspriedes ar Eiropas Komisiju notiek stratēģiskā līmenī un laikā, kad tiek risinātas sarunas par saprašanās memorandu.

5. pants

1) Līdzfinansējums

To programmu gadījumā, ko īsteno saskaņā ar valstīm paredzētajiem piešķīrumiem, attiecībā uz kuriem saņēmējvalstīm ir īstenošanas pienākums, EBTA finansiālais ieguldījums nepārsniedz 85 % no programmas izmaksām, ja vien EBTA valstis nenolemj citādi.

2) Valsts atbalsts

Ievēro piemērojamos noteikumus par valsts atbalstu.

3) Atbildība

EBTA valstu atbildība par projektiem aptver tikai finansējuma nodrošināšanu saskaņā ar noteikto plānu. Tādēļ EBTA valstis neuzņemsies nekādu atbildību attiecībā pret trešām personām.

6. pants

Valstīm paredzētie piešķīrumi

Valstīm paredzētie piešķīrumi ir pieejami šādām saņēmējvalstīm: Bulgārija, Čehijas Republika, Igaunija, Grieķija, Horvātija, Kipra, Latvija, Lietuva, Ungārija, Malta, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovēnija un Slovākija saskaņā ar šādu sadales shēmu:

Saņēmējvalsts	Līdzekļi (euro)
Bulgārija	132 807 931
Horvātija	68 018 840
Kipra	9 014 276
Čehijas Republika	115 163 505
Igaunija	36 750 087
Grieķija	159 320 451
Ungārija	129 868 485
Latvija	56 013 268
Lietuva	60 274 987
Malta	5 710 418
Polija	472 614 415
Portugāle	126 276 741
Rumānija	304 642 069
Slovākija	66 843 694
Slovēnija	25 580 833

Tabulā norādītajās summās ir ietverti valstīm paredzētie piešķīrumi, kurus katrai saņēmējvalstij dara pieejamus saskaņā ar 9. panta 5. punktu, un 7. pantā minētā pilsoniskās sabiedrības fonda procentuālā daļa, kas pieejama katrai saņēmējvalstij.

7. pants

EEZ finanšu mehānisma ietvaros dara pieejamus divus fondus. Tie palīdz sasniegt EEZ finanšu mehānisma (2021.–2028. g.) mērķus, kas noteikti 1. pantā, un tematiskās prioritātes, kuras minētas 3. pantā. EBTA valstis var piedalīties kā partneres šajos fondos.

1) Fonds pilsoniskajai sabiedrībai

10 % no līdzekļu kopējās summas rezervē pilsoniskās sabiedrības fondam. Sadales sistēma par labu saņēmējvalstīm ir izklāstīta 6. pantā.

5 % no fonda līdzekļiem piešķir starpvalstu iniciatīvām.

2) Fonds spēju veidošanai un sadarbībai ar starptautiskām organizācijām un iestādēm

2 % no līdzekļu kopējās summas rezervē fondam, kas vērsts uz spēju veidošanu un sadarbību ar starptautiskām organizācijām un iestādēm, cita starpā, Eiropas Padomi, ESAO un Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru (*FRA*). Šis fonds veicinās tematiskās prioritātes saņēmējvalstīs.

8. pants

1) Koordinācija ar Norvēģijas finanšu mehānismu

Šajā protokolā paredzēto finansiālo ieguldījumu cieši koordinē ar finansējumu, ko uz divpusēja pamata nodrošina Norvēģija saskaņā ar Norvēģijas finanšu mehānismu. Konkrēti, EBTA valstis nodrošina to, ka procedūras un īstenošanas kārtība abu finanšu mehānismu gadījumā būtībā ir viena un tā pati.

2) Koordinācija ar ES kohēzijas politiku

Vajadzības gadījumā ņem vērā visas attiecīgās izmaiņas ES kohēzijas politikā.

9. pants

EEZ finanšu mehānismu īsteno, ievērojot šādus nosacījumus.

1) Sadarbība

EEZ finanšu mehānisma mērķus, kas minēti 1. pantā, sasniedz ciešā sadarbībā starp saņēmējvalstīm un EBTA valstīm, ievērojot 1. panta 2. punktā izklāstītās vērtības un principus un nodrošinot atbilstību tur minētajām tiesībām un pienākumiem.

2) Īstenošanas principi

Visās īstenošanas kārtās nodrošina visaugstākās pakāpes pārredzamību, pārskatatbildību un izmaksu efektivitāti, kā arī ievēro labas pārvaldības, partnerības un daudzlīmeņu pārvaldības, ilgtspējīgas attīstības, dzimumu līdztiesības un nediskriminācijas principus.

3) Fondu pārvaldība

EBTA valstis veic un ir atbildīgas par abu 7. pantā minēto fondu īstenošanu, tostarp pārvaldību un kontroli.

4) Finanšu mehānisma komiteja

EBTA valstis izveido komiteju EEZ finanšu mehānisma vispārējai pārvaldībai. EBTA valstis pēc apspriešanās ar saņēmējvalstīm, kurām var palīdzēt Eiropas Komisija, pieņems turpmākus EEZ finanšu mehānisma īstenošanas noteikumus, tostarp vienkāršošanas pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt īstenošanas efektivitāti un lietderību. EBTA valstis cenšas pieņemt šos noteikumus pirms saprašanās memorandu parakstīšanas.

5) Sarunas par saprašanās memorandiem

EBTA valstis ar katru saņēmējvalsti risina sarunas par saprašanās memorandu, kas attiecas uz konkrēto piešķīrumu attiecīgajai valstij, izņemot 7. pantā un šā panta 3. punktā minētos fondus. Saprašanās memorandā izklāsta programmas, līdzekļu sadalījumu starp programmas jomām, pārvaldības un kontroles struktūras un piemērojamos nosacījumus.

6) Īstenošana

a) Pamatojoties uz saprašanās memorandiem, saņēmējvalstis iesniedz EBTA valstīm priekšlikumus par konkrētām programmām, un EBTA valstis novērtē un apstiprina priekšlikumus un attiecībā uz katru programmu noslēdz ar saņēmējvalstīm dotācijas nolīgumus, kuros izklāstīti attiecīgie nosacījumi, ietverts riska novērtējums un paredzēti riska mazināšanas pasākumi.

b) Par apstiprināto programmu īstenošanu ir atbildīgas saņēmējvalstis, kuras paredz pienācīgu pārvaldības un kontroles sistēmu, lai nodrošinātu pareizu īstenošanu un pārvaldību.

c) EBTA valstis var veikt kontroles pasākumus saskaņā ar to iekšējiem noteikumiem. Saņēmējvalstis šajā sakarībā nodrošina visu nepieciešamo palīdzību, informāciju un dokumentāciju.

d) Lai nodrošinātu saistību izpildi, EBTA valstis pēc tam, kad izstrādāts novērtējums, un pēc saņēmējvalsts uzklausīšanas var veikt pienācīgus un samērīgus pasākumus, tostarp apturēt maksājumus un atgūt līdzekļus.

e) Lai nodrošinātu plašāku iesaisti, finansiālā ieguldījuma sagatavošanu, īstenošanu, uzraudzību un izvērtēšanu vajadzības gadījumā veic ar partnerību palīdzību. Partneri cita starpā var būt vietējā, reģionālā un valsts līmeņa, kā arī privātā sektora pārstāvji, pilsoniskā sabiedrība un sociālie partneri saņēmējvalstīs un EBTA valstīs.

f) Visus programmu ietvaros paredzētos projektus saņēmējvalstīs var īstenot, cita starpā sadarbojoties saņēmējvalstu un EBTA valstu struktūrām saskaņā ar piemērojamajiem publiskā iepirkuma noteikumiem.

7) Pārvaldības izmaksas

EBTA valstu pārvaldības izmaksas sedz no 2. pantā minētās kopējās summas, un tās ir noteiktas šā panta 4. punktā minētajos īstenošanas noteikumos. 7. pantā minēto fondu pārvaldības izmaksas tiks segtas no fondiem atvēlētās summas.

8) Ziņošana

EBTA valstis ziņo par savu ieguldījumu EEZ finanšu mehānisma mērķu sasniegšanā.

10. pants

Pārskatīšana

Tā laikposma beigās, kas noteikts 2. pantā, un neskarot tiesības un pienākumus saskaņā ar EEZ līgumu, Līgumslēdzējas puses, ņemot vērā EEZ līguma 115. pantu, pārskata vajadzību veikt pasākumus saistībā ar ekonomiskajām un sociālajām atšķirībām Eiropas Ekonomikas zonā.

PIELIKUMS 38.d PROTOKOLAM

Zaļā pārkārtošanās

Zaļā uzņēmējdarbība un inovācija

Pētniecība un inovācija

Izglītība, apmācība un jauniešu nodarbinātība

Kultūra

Vietējā attīstība, laba pārvaldība un iekļaušana

Romu iekļaušana un iespēju došana

Sabiedrības veselība

Katastrofu novēršana un sagatavotība katastrofām

Tieslietu nozare, tostarp vardarbība ģimenē un ar dzimumu saistīta vardarbība, tiesu iestāžu pieejamība, labošanas dienesti, smagā un organizētā noziedzība

Patvērums, migrācija un integrācija

Iestāžu sadarbība un spēju veidošana

Saņēmējvalstis gūs labumu arī no projektiem, kurus finansē:

fonds pilsoniskajai sabiedrībai

fonds spēju veidošanai un sadarbībai ar starptautiskām partnerorganizācijām un iestādēm

Dzimumu līdztiesība un digitalizācija tiks integrēta visās attiecīgajās programmu jomās un būs daļa no tām.